ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԱ. 10 ՓՐԱ.

ՀԱՅԱԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԼՈՒՐԵՐԱԿԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՀԻԼԴԱՍԷ 5 ՀԻՆԴՇԱԲԹԻ 13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1873 Ն. Տ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 25 ԹԻՒ 115

Ա Զ Գ Ա Ց Ի Ն

Երուսաղէմայ Ամէն Ս. Պատրիարքը հետեւեալ նամակը զրկած է Պօլիս Գերեթորէն սրբազանի, որու հրատարակութիւնը բաւական լոյս կուտայ հասարակաց կարծեաց երուսաղէմայ ներկայ խնդրոյն վրայօք։

Գերապատիւ Սրբազան Եղբայր մեր՝ի Տէր.

Ս. Ծննդեան միանազարդ տաճարի Թ-ղեբէէ-լեհեմ իրաւանց խնդիրն արդէն ժամօթ է Ձեր Սրբազնութեան։ Տեղւոյս Բդեշխը մեր հրովարտակները կարդալով համոզուելէն, իրաւունք ունիք ըսելէն և մեր փոխանորդի առած տեղեկութեան համեմատ՝ ապահովելէն գործոց վաեմ. պաշտօնէին մեր իրաւունքը պաշտպանելու հրաման լինելէն զկնի, դարձեալ ո՛չ միայն չպաշտպաններ մեր՝ արքայական Բ. հրովարտակներով հաստատեալ գարաւոր իրաւունքը, այլ մանաւանդ սկսաւ ամեն կերպ՝ի գործ դնել մեր հաստատուն հրովարտակները փճացնելու։

Ամսոյս 17 ին չարաթ օր մեզ ննջեցեալ պատահեցաւ՝ի Բեթլեհէմ. նոյն օրը Բդեշխը վիրտռնէն յերուսաղէմ մտած էր։ Բայց նոյն օրը նոյն իակ մեր սեփական եկեղեցւոյն մէջ բիրերով ննջեցեալի վրայ կը յարձակին. զօրքն ալ հոն ներկայ ըլլալով, ննջեցեալի առաջէն գնացած խաչը խաչակալի ձեռքէն յափշտակելով գետին կը նետեն և կոտրտեն. վարդապետի կռնակէն չուրջառը քաշելով կը պատռեն. Ահագինն մեծ կռիւ մը, թաղման կարգը կը խափանի. մեր երեք վարդապետք հազիւ կրնան պաշտպանել ննջեցեալ երեքօրեայ երախայն, զոր քանիցս գետին նետելու փորձ կը փորձեն. այսպէս կռուով ննջեցեալը կը հանեն դուրս, իբր թէ զօրքն չկրնալը յունաց ընդդիմութեան առաջն առնուլ։

Անմիջապէս թարգմանը զրկելով բողոքեցինք, երեկոյին անձամբ իբր տեսուչ գնալով ցուցնց այս բարբարոսութեան դէմ բողոքեցինք և պաշտպանութիւն խնդրեցինք, յայտնելով միանգամայն որ այս մասին Ձեզ հրաման եղած է Բ. Դուռէն՝ Հայոց իրաւունքը պաշտպանել, քան զօրութեան հրովարտակաց։ Դարձեալ ապաչեցինք և բողոքեցինք, երբ երկուշաբթի օր մեզ փոխադարձ այցելութեան եկաւ. իսկ չորեքշաբթի օր գրաւոր կերպիւ բողոքելով, իրաւունք և արդարութիւն խնդրեցինք. բայց ոչինչ օգուտ. չտեսանք բնաւ, այլ ընդհակառակն ցունց նպաստաւոր հնարքներ։ Ս. Ծննդեան այս միանազարդ գաւիթը, որ Բեթլեհէմի ամբողջ եկեղեցին կը կազմէ և երբէք զատ եկեղեցի չկազմեր, սկիզբէն՝ի վեր միշտ Բեթլեհէմի եկեղեցւոյ Ս. Ծննդեան պէրք յիշուած է, և Հապրէթի Էօմերի, Ալիի և Սուլթան Սալահէտտինի ֆէրմաններով Հայոց և ցունց ընկերութեամբ տրուած է. Սուլթան Ընէիմ երուսաղէմը առած ժամանակ վերահաստատած է, յորդորաբար բոլոր Սուլթանները վաւերացուցած են։ Մակայն 200 տարիէ՝ի վեր ցոյնք միշտ այս իրաւունքը Հայոցս ձեռքէն յափշտակելու աշխատած են. եղած է ժամանակ որ յօդած են միայ մը իւրացնել. յետոյ մենք մեզ իրաւունքը ձեռք ձգեր ենք։ 1170 ին (քան ժամանակաց), ցոյնք Լատինաց հետ վէճ ունենալով, նոցա գէմ հրովարտակ մը հանել տուեր են, նոյն եկեղեցին իրենց սեփականելու. այս պատճառաւ ուզեր են այս հրովարտակի զօրութիւնը մեր վրայ ալ բանեցընել. սակայն չարունակ վէճ ըլլալով, մեր իրաւունքը հրովարտակներով հաստատուելէն յետոյ, դարձեալ մինչև 1228 թիւը տևեր է այս վէճը։ 1228 ին մեր և ցունց կողմանէ մեծ դատ վարեր են։ Տէրութիւնը հրովարտակով նոյն եկեղեցին վճռօղական կերպիւ Հայոց և ցունց Թ-ղեբէի ըլլալը հաստատեր է, և յատուկ այս գործին համար փ՛նհէ ղրկելով հրովարտակը գործադրել տուած է. սակայն ցոյնք ասով ալ չգաւականանալով, գրեթէ միլոց միլոց չարունակ վէճեր յարուցած են. յետոյ տեսանելով որ այս կերպով անկարելի է գլուխ ելնելը՝ դատին ձեւը փոխած են, իբր Ս. Այրը զատ և Սիւնազարդ գաւիթը զատ ներկայացնելով Տէրութեան։ Այս ոկզբան վրայ չինուելիքը պատճառ բռնելով, որ և է միջոցաւ հրովարտակ մը ձեռք ձգեր են. թէ և այն հրովարտակը երբէք Հայոց իրաւունքը չնկնելու իրաւունքը տուած չէ. բայց և այնպէս ցոյնք իրենց կամաց համեմատ, Սիւնազարդ գաւիթը իրենց յատկացնելու և հետզհետէ զմեզ դուրս ընելու փորձ փորձեր են, 1239 ին մենք խնդրելով Տէրութենէն հրովարտակ մը առած ենք, որով բացէ՝ի բաց կը յայտնէ թէ նոյն Սիւնազարդ գաւիթը, Հայոց և ցունց Թ-ղեբէի է, այս այսպէս լինելով թէև մասնաւոր վէճերը վերջացած չէին, բայց ցոյնք 1269 ին դարձեալ Լատինաց հետ վէճ ունենալով, վերստին Լատինաց գէմ հրովարտակ մի հանել տուած են, որով Լատինաց Սիւնազարդ գաւիթը կրօնական-կերպիւ երթևեկութիւնը արգիլած է Տէրութիւնը առանց մեր իրաւանց դպչելու. մենք որ այս միջոցին ցունց յետ երևելի դատ մ՛ունեցած չէինք՝ թէ և մասնաւոր վէճերը պակաս չեն, այսու ամենայնիւ բուն ներքին նպատակնին յայտնած չէին։ Այս վերջին երեսոյ և Լատինաց մէջ եղած անցքին, երբ նոյն 1269 ի ըստ ոճոյ անուանեալ հրովարտակին զօրութեամբ Լատինները արգիլեց Տէրութիւնը Սիւնազարդ գաւթի մէջ կրօնական արարողութեան երթևեկելէ, ներկայ կառավարչէն իրենց թիկունք ունենալով յայտնապէս մեզ հետ եղած ընկերութիւնը ուրացան և արգիլեցին զմեզ և նոյն Սիւնազարդ գաւթէն երթևեկել եկեղեցական արարողութեամբ. այս ընթացքով վերջապէս նոյեմ. 17 ի կիրակ յարուցին։

Ինչպէս վերոդրեալ բնդարձակ պատմութենէն կ'երևի, Բուռնաց բուն դիտաւորութիւնը մեր Ազգ-ընդ-կութիւնը ուրանալէն զատ, դմեզ Ս. Ծննդեան եկեղեցիէն բոլորովին արտաքսել է. ինչպէս 1170 ին արտաքսելու յաջողեր են, և ասոր համար է որ ամէն ջանք կընեն որ՝ մեր ձեռքը եղած հրովարտակները Լատինաց դէմ իրենց ունեցած 1269 ի հրովարտակով ջընջեն, մինչդեռ նոյն հրովարտակի վերջին յօդուածը կը հրամայէ Հայոց իրաւունքը անվտանգ պահել։ Ահա գործը որ այժմ ատեան կ'երթայ, ահա այն մեծ դործն է որ 200 տարիներէ 'ի վեր Տէրութեան ատեանները կը զբաղեցնէ և երկուստեք դատ կը վարեն։ Մեր նախիքը արեամբ և մահու չափ աշխատելով, Բուռնաց յափրչտակութեան դէմը առած են և մեզ հասուցած են։

Խնդրեմ Գերապատիւ Սրբազան Եղբայր, Ս. տեղեաց մէջ ազգային իրաւանց կորստեան այս մեծ տագնապը ներկայացնելով Ս. եկեղեցւոյ Հարազատ զաւակաց որք կարող են գործման տանիլ այս չարեաց, նոցա ուշադրութիւնը դարձնէք գէպ 'ի Ս. տեղիքը և անդ եղած ազգային իրաւունքները. նոցա յայտնելով այս իրաւանց թէ կրօնապէս և թէ ազգայնութեան մասին ինչ մեծ արժէք ունենալը, նոցա ազգային իրաւանց նախանձախնդրութեան ոգին վառէք որ 'ի պաշտպանութիւն և յօգնութիւն փութան մեզ, մեր նախնեաց արեամբ և մահու չափ աշխատութեան արդիւնքը գոնէ չկորսընցնէք։ Այս տեղ մեր զօրութիւնը սպառած է. այդ տեղ ազգը պիտի ընէ ինչ որ պէտք է. ուրիշ տեղէ յոյս չկայ մեզ. վասն որոյ օտար միջամտութենէն չդիմէք, վասն զի օտարաց միջամտութեան աւելի ընտասկար քան թէ օգտակար լինելուն փորձն առած ենք։ Ուստի ըստ այնմ չարժիք այդ տեղ բոլոր կօրզութիւն ամփոփելով. մնացեալն յանձնելով Ձեր խոհականութեան, կը խնդրեմ Հոգին Ս. Աստուած ի՛ք առաջնորդեսցէ Ձեզ և սիրելի Ազգիս խորհել և գործել 'ի պաշտպանութիւն ազգային իրաւանց. զօբավիդն լիցի ՅԻսուս Քրիստոս 'ի յաջողութիւն մեծի խնդրոյս։

Մաղթելով յերկնից առաղնութիւն պատուական անձին Ձերում, Քրիստոսաւանդ ողջունիս, Ձեր Սրբազնութեան

Մնամք աղօթարար

Սրբոյ Աթոռոյն երուսաղէմայ

Պ. ԵՍԱՑԻ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

1873 նոյեմ. 21

Գերապատիւ

Տէր Խորէն Սրբազան Արքեպիսկոպոս

Նարպէյեան

Ի Կ. Պոլիս

Անցեալ շաբաթ օր 'ի ներկայութեան Գեր. Խորէն սրբազանի՝ Պատրիարքարանի մէջ Գեր. Տէղապահ սրբազանը՝ Մասիսի՝ իւր խրի հան սրբազանի նկատմամբ տուած քարոզը խեզամիւրելով և բոլորովին այլափոխելով հրատարակուն դէմ՝ իր դժգոհութիւնը յայտնեց մեզ՝

Եթէ Մասիս կրնայ մեր այս բանը՝ Գեր. Տէղապահ սրբազանի երկու տող ամակը ջրել՝ մեր բոլոր բանը հետ կառնենք, իսկ եթէ չը կարնայ ընել՝ հասատատած կըլլայ թէ՝ Մասիս յայտնապէս Գեր. Տէղապահ սրբազանի պատիւը հասարակաց առջև արատաւորելու համար՝ այդ խաբէութեան ու վատութեան զիջած է. և Մասիսի համար սովորական բան մը եղած է՝ ամէն կարդի սահսոսութեանց, խաբէութեանց և վատութեանց զիջանիլ։

Երկուշաբթի օր նամակ մը հրատարակած էինք, որու մէջ բսուած էր թէ՝ Պալատի ՐԷյիզ կարապետ անուն մէկը իր կնկանը նախորդ ամուսինէն իր անչափահաս զաւակները ինկած ժառանգութեան գումարը ուղելով և նա չը կամենալով տալ՝ հակառակութիւն ծագեր է մէջերնին և այրը մի՛չև իսկ մահապատնաներ է կնոջը։

Սակայն ՐԷյիզ կարապետ անուն անձը ճանչող պատուաւոր վաճառականներ կը վկայեն թէ՝ այդ կարգի մէկը չէ նա, թէ իրօք ունի նա ամուսնական դատ մը՝ որ տակաւին դատաստանի տակ է, սակայն ամենուն գիտցածն այն է՝ թէ այդ դատին տեղի տուող հակառակութեան խնդիրն աւելի կնկանը կողմէն ծագած է քան ամուսնոյն, որու մանրամասնութեանը մտնել լրագրական տպարէզին ներելի չէ, թէ կինը իզմիտ գացած է և իւր ամուսնոյն Բ. Դրան մատուցած աղերսագրին վրայ իզմիրէն Պոլիս բերուած է և ոչ թէ կինը իւր ազատ կամօք Պոլիս դարձած, թէ կինը Հիւանդանոց ղրկուած է ոչ թէ փոխանորդ Տէր Հօր անմիջական հրամանաւը, այլ Դատաստան կան խորհրդոյ որոշմամբը. վերջապէս մեր առած տեղեկութեանց նայելով՝ ՐԷյիզ կարապետ յանիրաւի վատահամբաւուած է այդ նամակով, և սակայն բոլորովին անպարտ է՞ թէ ոչ՝ դատաստանին որոշմանը պէտք է սպասել։

Լա Թիւրքի լրագիրը հետևեալ լուրը կուտայ, որուն մէջ որչափ տող՝ այնչափ ալ սխալ կայ. հետևաբար ամբողջ լրոյն էական մասն ալ ստուգութենէ բոլորովին զուրկ է։ Այս թերթը կ'ըսէ թէ —«Շատ մը Հայ հերձուածող եպիսկոպոսներ միանալով Բ. Դրան դիմեր են հայերէն լեզուաւ հրատարակուած Մեղանուն զաւեշտական տաճկերէն թերթին խափանումը խնդրելու։ Մեր առած տեղեկութեանց նայելով, Արտաքին գործոց պաշտօնեան եկեղեցականաց այս խնդիրքը նկատողութեան չէ առեր։»

Հոս նախ սա դիտել կուտանք թէ՝ Հայ եպիսկոպոսաց մէջ հերձուածող կամ բաժնուած եկեղեցական չը կայ. երկրորդ Մեղու զաւեշտական թերթը տաճկերէն չէ, այլ դիրն ալ հայերէն է լեզուն ալ, մինակ եթէ երբեմն արտաքոյ կարգի ըլլալու պայմանաւ տաճկերէն լեզուաւ յօդուած մը կը հրատարակէ՝ ան ալ տաճկերէն լեզուաւ հրատարակուած թերթերուն պատասխան տալու առթիւն է. երրորդ և վերջապէս Մեղու թերթը այս միջոցներն ոչ բաժնուած և ոչ չը բաժնուած Հայ եկեղեցականաց իրեն դէմ բողոքելու առիթ մը տուած չէ, որ Հայ եկեղեցականներն ալ ատոր խափանումը խնդրելու համար Բ. Դուռը դիմեն և իրենց այդ խնդիրը նկատողութեան չառնուի։ Այս ամենուն մէջ եթէ ստոյգ բան մը կայ՝ ան ալ սա՛ է թէ Հայ եկեղեցականաց կողմէն բնաւ ատանկ բան մը տեղի ունեցած չէ յիշեալ թերթին դէմ։

ՆԵՐՔԻՆ

Կայսերական Հրամանաւ՝

Կայսեր երրորդ սենեկապետ Խալիտ պէյ՝ Հագդը պէյի տեղ առաջին սենեկապետ անուանեցաւ։

Անուղղակի Տրոց Խորհրդոյ անդամ Միքայէլ էֆէնտի՝ դրոշմաւոր թղթոց վարչութեան տնօրէն անուանուելով, այս առթիւ ալ երկրորդ կարգի Ուլայի յաստիճան բարձրացաւ։

— Բումելիի երկաթուղեաց չինութեան ընդհանուր տնօրէն Հաֆըզ բաշա, Հասարակաց չինութեանց պաշտօնէի խորհրդական քառրի պէյի, և կայսերական գործակատար Պ. Քումպարիի հետ ընկերակցութեամբ երեքշաբթի առաւօտ մայրաքաղաքէս Պէլօվա մեկնեցաւ, ուրկէ վիատեղ օֆիա պիտի երթան չինութեանց ընթացքը աչքէ անցնելու։

— Բարիզէն առնուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ օսմանեան 1873 ի 6 0/0 փոխառութիւնը, գործակալութեան ժողովոյ հաւանութեամբն ու որոշմամբը, Բարիզի Պօրսային մէջն ընդունուեր է։

— Անցեալ ուրբաթ օր կառավար մը արբեալ վիճակի մէջ թէրապեայի ծովեզրէն երկաի կառք մ'առաջնորդած միջոցին, ծովեզեր անձուկ մէկ տեղը արագութեամբ անցնելու համար ձիերը մտրակելով, ձիերը կը խրտչին և ուղղակի գէպ 'ի ծովը կը դիմեն։ Հազիւ թէ մօտը գտնուող անձինք օգնութեան հասնելով կառքը, ձիերն ու կառավարը կ'աղատեն։ Կ'ըսուի թէ

կառքին մէջը կին մ'ալ կը գտնուի եղեր, որ վառնգը պատահած վայրկեանին անմիջապէս մարեր է։

— Կը լսեմք թէ յատուկ մասնաժողով մը կազմուեր է, յանուն օսմանեան աղգին՝ չքեղ բնաջ մը նուիրելու վեհ. Սուլթանին, ի նշան երախտագիտութեան իր հրամայած բարեկարգական օրինաց ևն. վեհափառութեան առ Պետութեան գանձն ըլլած դրամական նպաստին։

— Բերայ Բասաժ հաճօքուլը վաճառանոցին մօտը չինուելու վրայ գտնըւած փայտաշէն տուն մը ուրբաթ առաւօտ յանկարծ փլլելով, հետն ալ պատ մը քաշեց միատեղ կործանեց, որուն տակը երկու գործաւոր պառկած կը քնանային, բարեբաղդաբար հոգւոյ կորուստ մը չէ պատահած։

Աւստրիական 1864ի փոխառութեան ներկայ դեկտ. 1ին քաշուած վիճակահանութենէն ելած Սէրիներն են 408, 967, 1345, 1741, 2608 և 2640։

Պարգև (բրիմ) ստացող թիւերն են

Սէրի	967	թիւ	38	ֆիօրին 250000
»	1345	»	17	» 25000
»	1741	»	71	» 15000
»	408	»	68	» 10000
»	1741	»	42	» 5000
»	2640	»	75	» »
»	1345	»	90	» 2000
»	1741	»	10	» »
»	2640	»	57	» »

408 Սէրիին 80 թիւը, 967 Ս. 82 Թ. 2608 Ս. 23 Թ. 1345 Ս. 15, 44 և 49 թիւերը 1000 ական ֆիօրին։

408 Ս. 18 և 40 Թ. 1345 Ս. 45 Թ. 1741 Ս. 2, 9, 56, 65, 77 Թ. 2608 Ս. 4, 6, 54 Թ. 2640 Ս. 18, 50, 67 և 80 թիւերը 500 ական ֆիօրին։

408 Ս. 30, 64 Թ. 967 Ս. 3, 8, 65, 97 Թ. 1345 Ս. 1, 6, 9, 66, 74, 75, 80, 85, 91 Թ. 1741 Ս. 64, 66 Թ. 2608 Ս. 5, 31, 70, 85 Թ. 2640 Ս. 19, 26, 33, 39, 69, 81, 88, 93 և 95 թիւերը 400 ական ֆիօրին։

Վերոյիշեալ Սէրիներուն միւս պարգև չը շահող թիւերն ալ իւրաքանչիւրն իրենց 180 ական ֆիօրինի գնահատվարը պիտի ընդունին յառաջիկայ 1874 մարտ 2 թուականէն սկսեալ։

——

Երկուան թերթերնուս մէջ նաթալի քաղքին 1868 ի փոխառութիւնը ըսուելու տեղ, սխալմամբ 1861 ի ըսուեր է, զոր ուղղել կը փութամք։

ԻԼԱՆ

Տէրսաատէթ Թրահվէյ Շիրքէթի

Շիրքէթ հիսսէլերինին 3 նօմէրօ իլէ մուրադիէ օլան ֆայիզ գուբօնը՝ եան պին սէքիզ իւզ եէթմիշ իւչ սէնէ սինէ մահսուպէն պէհէր հիսսէյէ իսա պէյի իտէն քէրք ղըզըլն ալաֆրանգա քանունի սանըրին իքինճի եէվմը թարիխինտէն իթիպարէն՝ չիրքէթին ղալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա քեային 18 նօմէրօ իլէ մուրադիէ իտարէխանէսինտէ թէհտիւէ տէլընճաղը հիսսէ սահիպլէրինին մալիւմիւ օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

ՔՈՒՆՏՈՒՐԱՃԸԼԱՐԱ ԻԼԱՆ

Ստամպօլտա Աչըր էֆէնտի խանընտա նօմէրօ 13 մաղազատա պիրինճի ֆաթրիդատան ալարադ Ամերիքան լաստիքլերի սաթըլըր սանտըք իլէ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԳԱՂԳԻԱ

Բարիզ 23 դեկտ.

Ազգային ժողովոյ ազակողմեան ռեսփուխանք տիւ Թամբէ զօրապետին հարցումը չ'ընդունեցին։

Պազէն նաւ հեծաւ Մ. Մարկէրիթի կղզին երթալու։

Մաք-Մահոն մարշալախտն երեկ իտալական դեսպան Պ. Նիկրա իւր ներկայութեանն ընդունեց։ Իտալիոյ հետեղած յարաբերութիւնները ձկտալը ըլլալուն վրայօք եղած զրոյցները բոլորովին անհիմն են։

ԱՒՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 23 դեկտ.

Պօրսային այսօրուան վիճակը լաւ էր։ Կը հաւատան թէ Անգլօ-Պանքը յունվարին 6 ֆիօրինի տոկոսաց կարօ՛ը պիտի վճարէ։

ԱՆԴԳԼԻԱ

Լոնտրա 23 դեկտ.

Լրագիրք Բայթը պատօնին և Մել գոն խանին մէջ փոխանակուած թըղթակցութիւն մը կը հրատարակեն։

Ոսկեզբէն (Ամբրիկէ) առնուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ Աշանթեցիք, նահանջքնին չարունակելով, ամսոյս 5 ին Բրահ Ըգեսէն անդին անցեր են։

Կը հաւատան թէ վիրճինիուս շոգենաւուն կամաւոր զօրքերէն ոմն մը նացածները Ամերիկայի կառավարութեան կողմանէ Ուօշինկթընի առեան. ներուն մէջ դատաստանի պիտի կոչուին։

Կալկաթա 22 դեկտեմ.

Անձրև գալէն՝ի վեր է յառաջիկայ հունձքերը առատ և լաւ ըլլալու յոյս կուտան։

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 23 դեկտեմ.

Ալֆոնսեանց մէկ յայտարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ կառավարութիւնը 200 միլիոն րեալի փոխառութիւն մ'ըրած է։

ՀՈԼԱՆՏԱ

Լա Հայիա 23 դեկտ.

Սուլթէն զօրապետը Աչինացւոց դէմ նոր յաղթութիւններ ըրաւ։

Աչինի Սուլթանը Քրաթօի մէջ գըրեթէ բոլորովին հոլանտական զօրաց կողմանէ պաշարուած ըլլալով, անձնատուր ըլլալ առաջարկեր է, սակայն Սուլթէն զօրապետը մերժեր է զայդ, առանց պայմանի անձնատուութիւն պահանջելով։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Լոնտրա 23 դեկտ.

Անգղ. Արժ.		92 1/8
Օսմ.	բաց	46 7/8
	գոց	47
» փոխ. 1869ի		56 3/4
» » 1871ի		60 1/4
Բանք Օթօման		13 3/8

Բարիզ 23 դեկտ.

Դաղղ. Արժ. 3 0/0		58 · 22 1/2
Իտալ. » 5 0/0		61 · 80
Օսմ. »		47 · 42 1/2
Փոխառ.		—
» փոխ. 1869ի		286 · 25

Վիէննա 23 դեկտ.

Բուժէլիի Արժ. հին	Ֆլ.	51 · 15
» » նոր		24 · 75
Քրէտի Օսթրօ-Թիւրք		25 · 50
Լա Ռօօ-Օթօման Պանք		54 ·
Ազիօ		» 108 · 90
Փոխնկգիր Իլլոնար եռամս.		» 113 · 75

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Լիվըրուլ 23 դեկտեմ.

Բամպակ Միտլ. Օրլէան	8 5/8
» ԼաէՏօլէրա	5 5/8
Ամերեայ վաճառք հակ	10000

Ընթացք հրապարակին դանդաղ

Լոնտրա 23 դեկտեմբեր

Ափիոն	24–25
Մօհէր	33 1/4
Հոլանտայի չաքար	30
Մեռաքս	22 1/2
Ճէհրի	6 · 5
Դրամագլուխ	0/0 4 1/2

Նիու-Եօրք 22 դեկտեմ.

Բէթրօլ կազ	13 3/4

Ա Զ Դ

Հին Թահմիզին փողոցը Սէբէթճի խանը, ինչպէս նաև Պալըքբազարին դուռը պօղաչաճիին քովի Թէմպէ քիճիին խանութին ժէկ մասը հայազգի մը վարձելով, հոդ զուտ և մաքուր ծեծուած խահվէ կը ծախէ, որու զուտութիւնն ու մաքրութիւնը կառավարութեան կողմանէ ալ ստուգուած և հրամայուած ըլլալով, ուզողը պէտք է վերոյիշեալ տեղերը գիմէ։

Գինն է 26 ղրչ հօխան։

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏՐԵԱՆ

Ամերիկայի Տօքթօրներէն Տօքթօր Տատրեան էֆէնտի՝ այս անգամ Պոլիս եկած է։

Տօքթօր Տատրեան Նիու–Եօրքի հիւանդանոցաց մէջ՝ երկար ատեն ամեն տեսակ հիւանդութիւնք դարմանած ըլլալով՝ հոս ալ ամեն տեսակ հիւանդութիւնք դարմանելու պատրաստ է։

Իր բնակութիւնն է Կէտիկ–փաշա Օսմանիէ թատրոնէն վար Թաթլը–Գուլու քսուած թաղը ևւի պէյլին կալուած ներքեն 1 թիւ տունը, ուր կը գտնուի ամեն առաւօտ ժամը 3 էն մինչև 6, իսկ երկուշաբթի օրերն վալիտէ խանի ներքևի դեղարանը, երեքշաբթի օրերըն իսկիւտար իճատիէյի դեղարանը, հինգշաբթի օրերն Սամաթիա Մօսիւ Մօհիին դեղարանը, և ուրբաթ օրերն Բերա Տօղրու–Եօլ Անգլիոյ դեղարանը պիտի գտնուի ժամը 8 էն մինչև 10։

Բայց ասկէց Տօքթօր Տատրեան չորեքշաբթի օրը իր Կէտիկ–փաշայի տունը կէս օրէն մինչ երեկոյ ձրի պիտի դարմանէ հոն առ ինքն դիմողները։

ՄԱՏԷՆ ԲԷՕՄԻՒՐԻՒ

Էվ սօպալարընա վէ կէրէք մաքինա օճաղլարընա եադմա իչիւն գուլանըլմայա էյի ճընս Մատէն Բէօմիւրիւ մաղազասը ազըմըշ օլտուղունտան, Սիրքէճի–իսկէլէպինտէ քահվէնին իթիսալինտէ, լիւզումլու օլանքն մաղազայը մէզքիւրէ միւրաճաաթ իթմէկլերի իլան օլունուր։

Ա Զ Դ

Ազգային Հիւանդանոցի մամարանէն եկած թէ հատարակ և թէ հարսանեաց ևլն հանդէսներու համար ծաղկազարդ փայտէն և գեղեցիկ մօմեր, կը ծախուին Ջաֆմաքճըլար Թօքաչու Մեծ Նոր խանի միջնայարկ թիւ 49 Հիւանդանոցի գրասենեակին մէջ, հարկ եղած ատեն առեն օք կրնայ ամեն ատեն իրեն ուղած ձևովը և գինովը մեղրամոմ գըտնել հոն արժան գնով։

Սարգիս Մ. Հիսարլեան

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԻՐԻ ԶԷՐՐԻ ԲԷԹԹՕՐԱԼԸ

Պաղէ յառաջ եկած հիւանդութեան համար

Այս պիտանի դեղն ալ իր ամենամեծ օգուտներովը չատ անուանի ըրած է Տօքթօր Այերի անունը և այս դեղին միջոցաւ է որ ինքը մարդկային ազգի մեծ ծառայութիւն մը ընող ճաշկուած է և հազարաւորներ բժշկութիւն գտած են նորա միջոցաւ։

Հարկ չենք սեպեր երկար գովաբանութիւններ ընելով ընթերցողները ձանձրացընել, միայն բաւական կը համարինք ըսել թէ նոքա որք աս դեղին օգուտները տեսած են, միշտ այս դեղէն իրենց տանը մէջ կը պահեն։ Այն անձինքը որ կուզեն աւելի տեղեկանալ, կրնան ստանալ Անդլիերէն, Գաղղիերէն կամ Գերմաներէն լեզուէ տետրակ մը, որուն մէջ Տօքթօր Այերի բոլոր դեղերուն վրայօք պիտանի գիտելիքներ և վկայութիւններ կան։

Վերոյիշեալ դեղը կը բուժէ Հարբուխ և Հազ, կապուտ Հազ։ Գուշ պօղան, Շընչարգելութիւն (Թըքնէվէս) Կոկորդի բորբոքումն, կուրծքի հիւանդութիւններ ու նաև վէրէմ եթէ նոր սկսած էլ, իսկ յառաջացած վէրմիներու ալ չատ օգուտ կընչնչառութիւնը դիւրացնելով ու հազը բուէ ժելով, որով մեծ հանգստութիւն կը պատճառէ հիւանդին։ Գիներն ժիոցած են։

Թէ վերոյիշեալ տեղերուն ստանալու և թէ դեղերու համար պէտք է դիմել։

Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Ի Ղալաթիա

ԳՈՒՄԱՆՏԱՐԻՍ

Կիպրոսի այս ազնիւ և անդադարար գինին որ մարմին ու արիւն զօրացնելու և ստամոքսի ուժ տալու համար չատ անգամ փորձուած և մեծ օգուտներ տեսնուած է, 3 էն մինչև 20 տարեկան և Ախդրիանուպօլայ ազնիւ և մաքուր 2 էն մինչև 10 տարեկան գինիներ, և ուրիշ քանի մը տեսակ զուտ և մաքուր գինիներ, և պատուական օղիներ են, որ ամեն առնող չատ գոհ պիտի ըլլայ զմրած չիչէներով կը ծախուի չափաւոր գիներով կ. Պոլիս թահմիզ փողոց թիւ 9 մաղազան, Օ. Բ. սուն մարդոյով չէ զմրուած ներն եղածները չեն։

ՆՈՒՆԷՐ ԿԱՂԱՆԴԻ
ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ
Մանր Ուսմունք Բնագիտութեան
ՕՐ. Ե. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Մանկանց բարեկամը, յառաջիկայ կազանդին հետևեալ նիւթոց վերայ ազայց խումբին խիստ օգտակար հրահանգիչ, հետաքրքրական, մտաւորական և բարոյական գաղտը պիտի լսեն, որոնց մասնակցիլ ուզողը պէտք է 2 ղրչ. վճարելով, նոյն «բարեկամը» իր տունը հիւրընկալէ։ Ամառասիկ գաղտերուն նիւթը.—երկիր, արև, լուսին, խաւարումն արեգական և լուսնի, գիշեր և ցորեկ, չորս եղանակ. ջերմութիւն և լուսոյ օգուտներն, գոյներն, հիացան, անձրև, ձիւն, կարկուտ, օդամպ, հով, մոլորակք. աստղերն, գիսաստղ, ձգողութիւն, Նէվտոնի գիւտը, ոգաէ չինուած հռչակաւոր պատկառ, քաշողական զօրութիւն մասանց, մարմինք և յատկութիւն նոցա, բնագիտութեան օգուտն, քաղցրութիւն և վեհ նպատակն։

Դպրոցաց համար հարիւրին 20 ղրչ. զեղչ կ'ընէ։

ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ
ՕՐԱՑՈՑՑ
1874
ԹՈՒԱԿԱՆԻ

—օ—

Զարդարեան Գործարանէն այս անգամ մաքուր տպագրութեամբ և փառաւոր կերպով դիւանատանց վերաբերեալ Օրացոյց մը հրատարակուած է՝ որ ըլլ իրաքանչիւր օրուան յատկացեալ թղթին վրայ խոշոր տառերով նշանակուած է՝ Հայերէն, Գաղղիերէն, Տաճկերէն և Յունարէն լեզուով իրաքանչիւր ազգի իրեն յատուկ ամսաթիւը։

Այս Օրացոյցը ամեն ազգի վաճառականաց համար հատատարապէս գործածելի ըլլալով, կը ծախուի Զարդարեան Գործարանը և ուրիշ ամեն Գրավաճառաց քով։

ՏՕՆ ՔԻՇՕԹ
ՏԵՏՐ Գ. և Դ.

Զիրվանտէս Սպանիացի անուանի վիպասանին այս նշանաւոր գործը՝ ըստ գաղղիերէ թարգմանած է Սահ. վարժարանի անուանէն մին, տետր առ տետր պիտի հրատարակուի, և արդէն Գ. և Դ. տետրը տպուած ըլլալով կը ծախուի Ֆրէնկեան գրատուն, Մահմուտ փաշայի Թօհաֆճի ձանիկ ազայի խանութը, Սամաթիոյ Հայկ. ղբօսարանը, նաև գրուիչներու ձեռամբ, Գին 40 փարա։

Գործոյս յառաջաբանն ալ Գ. հատորին վերջը պիտի հրատարակուի։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՊԱԶԷՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏԻՆ
ԴՈՍՏԱՍՏԱՆԸ
ՏԵՏՐԱԿ Գ.

Սոյն տետրակը կը գտնուի Մահմուտ բաշայի գլուխը Թօհաֆճի ձանիկ ազայի խանութը, Սամաթիա Թիւթիւնճի հաճի Քերովբէ ազայի խանութը, կամուրջի գլխու Պարապանն բոլոր Գրավաճառաց և բոլոր Լրագրավաճառաց քով։

Իրաքանչիւր Տետրակին գինն է 1 ղրչ.

ՏԻՐ ԵՒ ՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ՏՈՒ
ՕԳՈՍԹ ԽՕՃԱՄԱՐԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
ԵՈՒՍՈՒՓԵԱՆ ԽԱՆ
ՎԱՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻՒ 7